

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 17 października 2018 roku

ZSS.422.42.2018.KS

Pan
Prof. dr hab. n. med. Jarosław
Peregud-Pogorzelski
Prezes Polskiego Towarzystwa
Pediatrycznego

Pan
dr hab. Jarosław Drobnik
Prezes Polskiego Towarzystwa
Medycyny Rodzinnej

w 2008 r. Rzecznik Praw Dziecka rozpoczął działania na rzecz wdrożenia standardów profilaktycznej opieki pediatrycznej nad dzieckiem do osiągnięcia pełnoletności. W efekcie tych działań we wrześniu 2015 r. do konsultacji społecznych został przekazany *projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki profilaktycznej nad dziećmi i młodzieżą* (dalej: *projekt*). Standardy te zostały opracowane w Instytucie Matki i Dziecka i uzyskały akceptację Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego.¹ Prace nad *projektem* zostały przerwane wraz z zakończeniem VII kadencji Sejmu. Celem *projektu* była poprawa jakości opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą, poprzez określenie podmiotów realizujących profilaktyczną opiekę zdrowotną, warunki jej realizacji, a także zakres tej opieki i częstotliwość wykonywania świadczeń zdrowotnych. Rzecznik Praw Dziecka widział

---

¹ ZSS/500/24/2014/EK

i widzi potrzebę, by ustalenie i wprowadzenie jednolitej organizacji i zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej sprawowanej nad dziećmi i młodzieżą przez publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze, stanowiło trzeci element uszczelniający system monitorowania losów dziecka w ochronie zdrowia – obok Książeczki Zdrowia Dziecka i założeń określonych w ówczesnych standardach postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, położu oraz opieki nad noworodkiem.

Wprowadzenie standardów pediatrycznych miało pozwolić na prowadzenie skutecznej profilaktyki zdrowotnej oraz wczesne wykrywanie problemów zdrowotnych u dzieci. Życie i zdrowie dzieci jest dobrem wymagającym szczególnej ochrony, a obowiązkiem władz publicznych jest troska o jego skuteczne zabezpieczenie.²

Z informacji przekazanych Rzecznikowi przez Ministra Zdrowia w 2017 r.³ na temat omawianego *projektu*, wynika, że został on przekazany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych we wrześniu 2015 r. Opinie i uwagi do projektu zgłosiło wówczas 139 podmiotów. Jak wskazał Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia: *Analiza przekazanych opinii i stanowisk wykazała, że część opiniodawców wyraziła poparcie dla wprowadzenia przepisów w zaproponowanym kształcie, część zaś w sposób zdecydowany opowiedziała się przeciwko określaniu standardów postępowania medycznego w aktach prawnych. Z uwagi na przewidywany brak możliwości uzyskania konsensusu pomiędzy środowiskiem lekarzy rodzinnych i lekarzy pediatrów oraz niemożność wypracowania rozwiązań optymalnych dla wszystkich podmiotów, podjęto wówczas decyzję o rezygnacji z dalszego procedowania projektu w opracowanym kształcie. Dodatkowo, za decyzją o wstrzymaniu prac nad projektem przemawiał określony przez Kierownictwo Ministerstwa Zdrowia w dniu 3 grudnia 2015 r. priorytet "Wzmocnienie pozycji lekarza rodzinnego" oraz decyzja o powołaniu zespołu do przygotowania założeń ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej. Przyjęto, że przepisy ustawy powinny określić, między innymi, zakres oraz organizację profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą i będą one stanowiły podstawę do prac nad nowymi rozwiązaniami w tym zakresie.*

Delegacja ustawowa umożliwiająca podjęcie prac legislacyjnych nad określeniem w drodze rozporządzenia standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki profilaktycznej nad dziećmi i młodzieżą była określona

---

² Pismo Rzecznika Praw Dziecka do Ministra Zdrowia z 28 listopada 2016 r. ZSS.422.48.2016.JW

³ Pismo MDP.073.49.2016.WS

w art. 22 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *działalności leczniczej* (Dz.U. z 2016 r. poz. 1638). Brzmienie tego przepisu zostało znowelizowane w czerwcu 2016 r. W wyniku tej zmiany wprowadzono upoważnienie do wydania przez ministra właściwego do spraw zdrowia standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w wybranych dziedzinach medycyny lub w określonych podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Wskazane standardy wydaje się w celu zapewnienia odpowiedniej jakości świadczeń zdrowotnych. W związku z tym dalsze procedowanie *projektu* stało się niemożliwe, także z uwagi na brak podstawy prawnej.

Niezależnie od powyższego, 1 lipca 2017 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o *zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz.U. 2017 poz. 759), które dają Ministrowi Zdrowia możliwość ogłaszania w drodze obwieszczenia zaleceń postępowania dotyczącego diagnostyki i leczenia w zakresie świadczeń finansowanych ze środków publicznych, odrębnie dla poszczególnych dziedzin medycyny, opracowanych przez odpowiednie stowarzyszenia.⁴ W związku z tym 25 października 2017 r.⁵ Rzecznik zwrócił się do Ministra Zdrowia z prośbą o przekazanie informacji, czy do Ministerstwa wpłynęły zalecenia dotyczące profilaktycznej opieki pediatrycznej nad dzieckiem oraz czy prowadzone są prace nad przygotowaniem obwieszczeń w zakresie dotyczącym diagnostyki i leczenia dzieci. W odpowiedzi⁶ Minister Zdrowia poinformował, że dotychczas nie wpłynął w tej sprawie żaden wniosek towarzystw naukowych o zasięgu krajowym, zrzeszających specjalistów w dziedzinie medycyny mającej zastosowanie w leczeniu dzieci.

W jednej z odpowiedzi⁷ Minister Zdrowia wskazał, że w przypadku procedur medycznych w profilaktycznej opiece zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą, właściwymi podmiotami do przygotowania rekomendacji będą Polskie Towarzystwo Pediatryczne oraz Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej.

---

⁴ Art. 11 ust. 3 ustawy o świadczeniach stanowi, że minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Agencji, może ogłosić, a w zakresie diagnostyki mającej na celu rozpoznanie nowotworu złośliwego lub miejscowo złośliwego, zwanej dalej "diagnostyką onkologiczną", i leczenia mającego na celu wyleczenie tego nowotworu, zwanego dalej "leczeniem onkologicznym", ogłasza, w drodze obwieszczenia, zalecenia postępowania dotyczące diagnostyki i leczenia w zakresie świadczeń finansowanych ze środków publicznych, odrębnie dla poszczególnych dziedzin medycyny, opracowane przez odpowiednie stowarzyszenia będące zgodnie z postanowieniami ich statutów towarzystwami naukowymi o zasięgu krajowym, zrzeszające specjalistów w danej dziedzinie medycyny.

⁵ ZSS.422.50.2016.KS

⁶ Pismo z 6 grudnia 2017 r. MDL.073.44.2017.JKO

⁷ Pismo MDP.073.49.2016.WS

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 10a ust.1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2017 r. poz. 922), zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie analizy możliwości wspólnego opracowania standardów profilaktycznej opieki pediatrycznej nad dzieckiem.

z wyrazami szacunku
Marek Piórkowski